

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Friderici Karg Bambergensis Franconis. Pax Religiosa Sive De exemptionibus, & subjectionibus Religiosorum

Karg von Bebenburg, Johann Friedrich

Herbipoli, 1680

VII. De obligatione Regularium accedendi ad Synodos Diöcesanas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38315

CAPUT VII.

De obligatione Regularium accedendi ad Synodos Diocesanas.

307. *Dies annua celebrationis synodorum Diocesandarum notandus in directoriis, vel publicandus in festo Epiphania, aut per edictum.*
308. *Quinam eò teneantur accedere.*
309. *De apparatu Ecclesie & Altaris.*
310. *Habitus Episcopi & reliquorum, qui Synodo intersunt.*
311. *Ordo sedendi.*
312. *De processione.*
313. *Constitutio synodaliū Examinatorum.*
314. *Iudices synodales: ubi de prohibita conuocatione synodi Provincialis.*
315. *De Cathedratico remissivè.*
316. *De voto decisivo eorum, qui intersunt synodo Diocesana.*
317. *Statuta Synodalia.*
318. *Cautela si quid his statutis inserendum, quod Regulares in materiis exemptis conuenit.*

307. **S** C. Tridentinum ses. 24. Refor.
 S. c. 2. renovatâ SS. Canonum &
 P
 vete-

veterum Conciliorum dispositione, precipit Episcopis Dioecesanarum Synodorum annuam celebrationem, ad quos exempti etiam omnes, qui aliàs, cetera te exemptione, interesse deberent. Capitulis generalibus subduntur; qui parochialium, vel aliarum sacrorum Ecclesiarum, etiam annexarum, gerunt, quicumque illi sint, venire tenentur. Tempus Synodice celebrandæ arbitrarium est Episcopis, tamen plerumque eligitur, quo minus impediti sunt Parochi, & ob diem longitudinem plus in una die, quam aliàs fieri potest; utque Parochi ad eam accessuri tantò paratiores veniant, & omnia eum debita maturitate rantur, Directoriis aut Calendaris, cujuslibet anni primordium Episcoporum auctoritate imprimi solitis dies quoque anno huic Conventui tamquam ac necessario præfixus inferi; aut in die Epiphaniæ juxta Cæremonialis Romani præscriptum inter missarum

omnia post Evangelium, dum festivitates
 anni solemniores populo denuntiantur;
 vel saltem per Edictum publicè affixum
 uno ad minimum mense antè indici so-
 let: quo in publicam omnium notitiam
 ita tempestivè deducto, Parochi, & alii,
 quibus spiritualis fidelium Diœcesano-
 rum necessitas nota est, ea, quæ ad am-
 plicandum DEI cultum, promovend-
 amque totius gregis salutem idonea vel
 necessaria duxerint, ad Episcopum, aut
 Ejus Consilium Ecclesiasticum, tum
 abusibus, tum remediis eorum expres-
 sis, ante termini lapsum transmittunt.

308. Ad Synodum I. tenentur acce-
 dere Canonici Ecclesiæ Cathedralis, &
 Collegiatarum. II. Abbates habentes
 capellas, vel Populum Episcopali juris-
 dictioni subjectum, sive illi exempti
 sint, sive subjecti, citra speciale privi-
 legium post tempora S. Concilii Tri-
 dentini à S. sede obtentum & in usum
 deductum. III. Regulares assumpti ad
 Ecclesias Parochiales. IV. etiam Capel-
 lani

lani S. Joannis Hierosolymitani, vel
 ordinis Teutonici, curam animarum
 exercentes. V. Item Rectores *in*
diocesis, ut S. Congregatio censuit
 Fagnanum. VI. Superiores parvorum
 Conventuum, qui ad pr. riptum
 stitutionis Innocentii *de* *venitus* *en*
 quati sunt Clericis non ex nptis, *ta*
 metli capellas, populumve non *ba*
 beant, & à lege Diocesana saltem *(qu)*
 Synodorum celebratio referri quibus
 dam videtur) exempti sint, cum *funde*
 mentu necessitatis accedendi ad *synod*
c. Exore. 17. & de privil. subjectionis
 respectu jurisdictionis Episcopalis *o*
 tatur; & synodus Diocesana mixtura
 jurisdictionis habeat ob statuta & *o*
 respicientia utramque legem tum *juris*
 dictionis, tum *Dic* *nam. Id quod*
 Alexander VII. *co* *. Cum sicut*
pimus 30. Martii 1661. in terminis
 claravit. VII. Prælati sæculares, *cu*
 non subjiciantur Capitulis Generalibus
 & nomine Presbyterorum *comprehe*
da.

dantur, VIII. Parochi, & alii sacerdotes
 curam animarum exercentes, licet præ-
 sentati sint per exemptos, IX. Benefi-
 ciati simplices X. Etiam Prælati Regu-
 lares exempti, si adsit consuetudo, ut
 vocentur ad synodum *c. fin* XVIII. q. 2.
 quæ consuetudo cum non exorbitet à
 dispositione Juris communis, stante an-
 tiquâ nativâ jurisdictione generali Or-
 dinarii loci in Regulares, tantò magis
 fovendi debet, ut Superiores Religiosos
 suos, Ecclesiasticorum ad instar, aliis
 Sacramenta & Divina ministrantes in-
 struere valeant, quomodo se gerere
 debeant in habendis concionibus, con-
 fessionibus audiendis, aliisque Divinis
 Populo ministrandis, XI. Multò magis
 Prælati Regulares subjecti: Circa quos,
 & Canonicos, Beneficiariosque simpli-
 ces, ac alios non habentes curam ani-
 marum, aliqui dubitant, seclusâ con-
 suetudine, an de Jure aliquo scripto in-
 tervenire teneantur? conveniunt tamen
 in eo, hos omnes indiscriminatim te-
 neri,

neri, si Episcopus in Synodo non tantum
de cura animarum necessaria & statu Pe-
rochiarum; sed etiam de reformatio-
norum ac rebus disciplinam con-
nentibus, publicandisve Decretis mi-
mi Concilii Provincialis &c. tractat
intendat: juxta declarationem Abbatis
Panormitani ad c. *Quod super his. 9. no-*
tabili. l. 1. c. de major: & obed. XII. ar-
bitrarium est Prælati, ut personaliter
vel per idoneos Procuratores com-
reant, si eodem tempore celebretur Re-
gulare Capitulum; vel Ecclesiæ, cui im-
minet cura animarum, deserviant per
Vicarios Ecclesiasticos, quos saltem
mittere tenentur.

309. Quia porro, ultra Catalogum
vocandorum, plura necessaria sunt ad
ctionem synodalem, ut Apparatus Ec-
clesiæ in qua congregandi sunt; Habitu-
vocatorum, & ordo sedendi; Processio-
nes; Delectus Examinatorum aliorum
que in Synodo approbandorum: scien-
dum est *Primo* Ecclesiam ordinandam
esse

esse ritu festivo, sicque paranda sedilia
 in media navi Ecclesiæ, ut Sedes Epi-
 scopi cæteris altior sit, & tres ad mini-
 mum gradus habeat violaceo tapete
 conlectos; nec procul absit mensa ejus-
 dem coloris panno obducta, pro Reli-
 quiis, scrutinio &c. aliis verò sedilibus
 schedulæ cujuslibet locum majoribus
 litteris exprimentes affigantur, ordine
 servato secundum gradus singulorum.
 Quantum ad Altare majus & paramen-
 ta, omnia erunt coloris rubri, nisi missa
 solemnis aliud exigat, quo casu color
 celebrantis & ministrorum missæ dun-
 taxat talis erit, qualem missa requiret.

310. *Secundò* Habitus Episcopi in
 missa synodali Pontificalis & rubei co-
 loris erit, qui si solemniter celebrave-
 rit, omnia paramenta Pontificalia, pal-
 lio solùm excepto, si ejusdem usus illi a-
 tiàs, prout Episcopo Bambergensi, ex
 privilegio competat, assumet: at si tan-
 tum adtiterit, tum in missa, tum in sy-
 nodalibus actionibus, utetur amictu,
 P 4 albâ,

albâ, Cingulo, stolâ, pluviâ, mitrâ pro-
 riosâ, & Baculo, quem vel gestabit vel
 gestari faciet: sique usum Crucis, Ar-
 chiepiscoporum instar, ut iidem Ber-
 bergensis, habeat, Clericus, qui Crucem
 gestabit in Synodo, semper Crucem
 imaginem ad Episcopum præterea
 convertet. Dignitates & Canonici Ec-
 clesiæ Cathedralis parati similiter ac-
 runt, Dignitates cum pluviâ, Pres-
 byteri cum Planetis; Diaconi cum Do-
 maticis &c. Abbatibus Regularibus
 exemptis *ut Apostolica. 6. De privile-
 giis in 6. usus mitrarum auriphrygiatarum*
 procul tamen aureis vel argenteis lam-
 nis, in hoc confesso indultus est: nec
 exempti verò, simplicibus albis & plu-
 viâ utuntur neutri baculis, Collegiatarum
 mutant habitum in choro consuetum: sed
 nec Prælati Religionum jure mitræ gerere
 destituti: nisi fortè Collegiatarum per-
 fectis in Processione concedatur mitra
 Pluvialis. Rectores parochiarum super
 cottam, seu superpellicum, stolam &c.

ferre solent. Reliqui Clerici & Beneficiati superpelliceo tantum & togâ talarî utuntur.

311. *Tertio*. Ordo sedendi est talis, ut Episcopus in eminentiore throno sub Baldachino confideat, stipatus à dextris à Capitulo Cathedrali: cujus Canonicis, tanquam Ecclesiam Cathedralem collegialiter repræsentantibus, ideoque merito cuique alii Episcopis inferiori prælati, Abbates à latere sinistro, ante reliquos tamen omnes, collocantur. Collegiatarum verò Canonici sedebunt hinc indè, totum Collegium primum à dextris Episcopi, totum secundum ab Eiusdem sinistris; Parochi à tergo collegiatarum; reliqui à tergo Parochorum; Superioribus Regularibus iure mitræ non gaudentibus, in medianavi ante faciem Episcopi constitutis: nisi à locorum usus aliud ferat, cui præstat in hisce deferri.

212. *Quarto* circa processiones, decretis Ecclesiâ, ad quam, & viâ per quam

quam eundum est, præfertur unatim
 tum crux Cathedralis Ecclesie, quam
 sequuntur Regulares, & Clerici eo or-
 dine, ut præcellentiores sint propius
 Episcopo locum ultimum obtinent
 post quem deinde Confraternitates, &
 liique laici fideles incedunt.

313. Quintò S. C. Tridentinum
 24. refor. c. 18. saluberrimè statuit, ut
 ad minus Examinatores Clericorum
 regendas parochiales Ecclesias depo-
 tandorum, in Diocesana synodo anno-
 tim ab Episcopo, vel Ejus Vicario pro-
 ponendos esse, qui synodo satisfaciant
 & ab ea probentur, sintque idonei
 Clerici, seu Regulares, etiam ex ordine
 mendicantium, ac jurent ad sancta
 Evangelia, se, quacunque humana
 fectione postposita, fideliter munus
 euturos; caveantque ne quidquam pro-
 fus, occasione hujus examinis, necesse
 tè, nec post accipiant &c. & de his
 omnibus non solum coram DEO, sed
 tiam in synodo Provinciali, si oportuerit
 ratio.

rationem reddere teneat, in qua, si quid contra officium eos fecisse compertum fuerit, graviter illius arbitrio puniri possint. Quod tamen non extenditur ad alios examinatores ordinandorum, vel approbandorum ad audiendas confessiones, quos Episcopus etiam extra Synodum pro libitu eligere potest.

314. *Sextò*, quantum ad Judices synodales, de quibus in Provinciali aut Diocesana Synodo deputandis pro commissionibus Apostolicis causarum in gradu appellationis agitur in S. C. Trid. *ses. 25. Refor. c. 10.* Res hæc vix unquam Religiosos ab ejusmodi Commissionibus plerumque immunes concernit; & ob raram hodie convocationem Synodorum, non minùs quàm annua deputatio Examinatorum Synodaliùm, ab usu recessit. Imò, si de provincialibus synodis quæritur, earum convocatio, inconsultâ S. Congregatione Concilii, nuper prohibita, &

Cardinali cuidam anno 1676. Speciatim instanti pro suo Archiepiscopatu in Gallia, absolutè negata fuit.

315. De Cathedratico, seu, ut aliter eant, synodatico infra n. 343, videbitur eo hic solùm expresso, si forsan id universim in synodo quadam remittat Episcopus, gratuitam ejusmodi condonationem in Decreto memorandam esse ne quando in præjudicium Cathedralis episcopalis trahatur.

316. Prætereà disquirendum est hoc loco, num saltem Ecclesia Cathedralis, Canonici, & Abbates Regulares vobis decisivum in hisce synodis habeant? Respondetur negativè, prout 13. Januarii 1594 decisum fuit apud Barbosam in collectaneis ad h. l. n. 29. Præmittendæ sunt tamen ante Synodum variaz Congregationes coram Episcopo, in quibus eum Theologis & Canonistis, tum Ecclesiasticis, tum Regularibus per aliquot dies agatur de materia Decretorum Synodi juxta totius diocesis necessitates.

quæ si debitè præparata, & ordine congruo disposita fuerit, invocandum etiam erit coram Episcopo Capitulum Cathedralis Ecclesiæ, ut singula Decreta de Canonorum Consilio, non autem de consensu, stabiliantur.

317. Statuta Synodalia, cum ab universa Diœcesi fieri dicantur, non desinant obligare post Episcopi cessum, vel decessum: nec solum Diœcesanos omni jure subiectos; sed etiam in iis, quæ administrationem Sacramentorum, vel aliud quid, in quo Regulares Episcopis subjiciuntur, respiciunt, ipsosmet Regulares, etiam exemptos obstringunt: dummodo non obviant Juri communi, nec privilegiis, contra aut præter jus, à Sede rationabiliter concessis, atque in usum deductis. Quapropter cum in Diœcesana Synodo Cracoviensis Episcopus decrevisset, ut quicumque Prælati Monachorum indistinctè coram Episcopo; Regulares verò mendicantium ordinum, ratione rei, contractus,

aus

aut delicti, coram eodem conveniretur: Paulus V. die 9. Julii 1618. ad Nuntium Apostolicum tunc in Polonia commoratum, prætensionem Episcopi Cracoviensis nequaquam subsistere, scribi mandavit.

318. Hoc denique monendum occurrit, si quid inferendum videatur hisce statutis, quod ipsas Regularium exemptiones & jura Episcopo non subiecta concernit, utendum non esse vocabulo *statuendi*; sed solummodo ponendum *E. G. Intelligent Regularium se teneri ex sanctionibus Canonice* ne videatur ab Episcopo quoad talia extra forum suum pro Regularibus exemptis jus novum induci.